

DIGITAALINEN PARTIOLAISALOITE - KEHITYSPROJEKTIN LOPPU- RAPORTTI

Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry (myöh. Suomen Partiolaiset) sai 14.12.2018 17 000 euron erityisavustuksen digitaalisen partiolaisaloitteen kehittämiseen (ESAVI/25573/2018). Partiolaisaloitepalvelu on julkaistu osoitteessa <http://osallistu.partio.fi/>.

Digitaalinen partiolaisaloite tehtiin kehitysprojektina vuosina 2019–2020. Valtionavustuksen käyttöaika oli 1.1.2019–31.12.2020. Tässä loppuraportissa kuvataan kehitysprojektin tavoitteet ja tuotokset sekä arvioidaan projektin onnistumista ja taloudellisuutta.

Loppuraportti on tarkoitettu sekä Etelä-Suomen aluehallintovirastolle avustuksenmyöntäjänä että Suomen Partiolaisten hallitukselle kehitysprojektin tilaajana. Loppuraportti on julkinen. Raportti ja muu kehitysprojektiin liittyvä materiaali julkaistaan osoitteessa <https://partio.fi/digikehitys>.

Sisällys

1 Kehitysprojektin kuvaus ja tavoitteet	3
1.1 Partiolaisaloitteen tausta	3
1.2 Kehitysprojektin lähtökohta ja ratkaistava haaste	3
1.3 Kehitysprojektin tavoite	4
1.4 Digitaalisen partiolaisaloitteen konsepti	4
1.5 Kehitysprojektin arviointi	4
1.6 Kehitysprojektin tekijätiimi	6
2 Kehitysprojektin vaiheet ja aikataulu	7
2.1 Kehitysprojektin menetelmä	7
2.2 Vaihe 1: Nykytilan analyysi ja ongelmakohdat (Q4/2017)	7
2.3 Vaihe 2: Tavoitetilan määrittely (Q3-4/2018)	8
2.4 Vaihe 3: Kohtaamispisteiden ja mittareiden suunnittelu (Q2-Q3/2019)	8
2.5 Vaihe 4: Prototyyppi ja organisaatiokokeilu (Q4/2019-Q1/2020)	8
2.6 Vaihe 5: Mittaaminen ja iterointi sekä jatkuvan palvelun vaihe (Q2/2020 >)	10
3 Kehitysprojektin työmäärä ja taloudellisuus	11
3.1 Työmääräarvion toteutuminen	11
3.2 Kehitysprojektin kustannusten yhteenveto	12
4 Kehitysprojektin kokemusten jakaminen	14
4.1 Blogivieras: Minikansalaisaloite toi partioon uuden tavan vaikuttaa	14

1 Kehitysprojektin kuvaus ja tavoitteet

1.1 Partiolaisaloitteen tausta

Suomen Partiolaiset kehittänyt kykyään ja valmiuttaan hyödyntää digitaalista mediaa ja teknologiaa partion harrastus- ja vapaaehtoistoiminnassa viime vuosina. Digitalisaatiotavoite on ollut parantaa partion johtamista ja partiojohtajien edellytyksiä johtaa tiedolla.¹

Suomen Partiolaisten hallinto on järjestetty siten, että niin partiolaisilla kuin paikallisilla ja alueellisilla partiojärjestöilläkin on laajat osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet partion johtamisessa ja kehittämässä. Johtamisessa ja viestinnässä noudatetaan avoimen hallinnon periaatteita.

Suomen Partiolaiset tunnisti tarpeen kerätä aloitteita ja ideoita partion johtamiseksi ja kehittämiseksi joukkoistaen. Demokratia- ja digitalisaatiokehitys mahdollistaa uudenlaiset osallisuuden ja vaikuttamisen työvälineet, minkä vuoksi uusi partiolaisaloite suunniteltiin. Partiolaisaloitepalvelun tavoitteena on vahvistaa partiolaisten osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia harrastuksessaan sekä tukea osallisuutta ja tietoa päätöksenteossa.

Partiolaisaloite määrittellään järjestöä ohjaavassa menettelytapasäännössä:

Jäsenmaksun maksanut partiolainen voi tehdä aloitteen partion alueelliseksi, valtakunnalliseksi tai kansainväliseksi kehittämiseksi. Suomen Partiolaisten hallitus ottaa aloitteen käsittelyyn ja vastaa siihen, jos sitä kannattaa vähintään sata (100) jäsenmaksun maksanutta partiolaista. Aloite raukeaa kuuden (6) kuukauden kuluessa sen tekemisestä, jos sitä kannattaa alle sata (100) jäsenmaksun maksanutta partiolaista.

Suomen Partiolaiset vastaa partiolaisaloitteiden ja kannatusten keräämisen teknisestä toteutuksesta.

Suomen Partiolaisten hallituksen asettama ja nimeämä työryhmä arvioi aloitteet ja ohjaa ne oikealla taholle käsittelyä varten. Työryhmään kuuluvat Suomen Partiolaisten hallituksen edustaja ja partio-neuvoston puheenjohtajien edustaja sekä hallituksen tarpeelliseksi katsoma määrä muita jäseniä.

1.2 Kehitysprojektin lähtökohta ja ratkaistava haaste

Partiolaisaloite määrittellään Suomen Partiolaisten menettelytapasäännössä, mutta järjestöltä puuttui systemaattinen tapa kerätä aloitteita ja ideoita, arvioida niiden toteutuskelpoisuutta, ottaa ne huomioon päätöksenteossa ja viestiä niistä avoimesti, kiinnostavasti ja ymmärrettävästi.

Tarvittiin digitaalinen ratkaisu, jonka avulla aloitteita ja ideoita voidaan kerätä, kannattaa ja arvioida. Aloitteisiin ja ideoihin liittyvä tieto haluttiin koota yhteen palveluun, josta se voidaan toimintaprosessin kautta kohdistaa partion paikalliseen, alueelliseen, kansalliseen tai kansainväliseen kehittämiseen ja johtamiseen. Yksi palvelu(kanava) tekee aloitteiden ja ideoiden keräämisestä selkeää ja yksinkertaista, mikä tukee järjestön johdon työskentelyä niin keskusjärjestössä, alueellisissa järjestöissä kuin paikallisyhdistyksissäkin. Digitaalisen ratkaisun lisäksi tarvittiin myös toimintaprosessi aloitteiden ja ideoiden käsittelyä varten.

Suomen Partiolaiset arvioi, että huolellisesti mietitty aloitteiden ja ideoiden käsittelyprosessi hyödyttäisi järjestöä pitkäkestoisesti. Digitaalinen ratkaisu voitaisiin mahdollisesti laajentaa alustaksi, jonka avulla arvioida ja johtaa kaikenlaista kehitystyötä. Aloitteiden ja ideoiden käsittelyä varten tuotettu digitaalinen ratkaisu voisi toimia siten nykyistä laajempaa projektiportfoliona.

---

¹ Tavoitteeseen voi tutustua tätä loppuraporttia tarkemmin digitaalisten palvelujen kehityssuunnitelmassa (2021-2026), joka on julkaistu osoitteessa <https://www.partio.fi/partiota-ohjaavat-dokumentit/>.

1.3 Kehitysprojektin tavoite

Kehitysprojektille asetettiin neljä keskeistä tavoitetta. Ensimmäinen tavoite oli luoda prosessi aloitteiden tekemiseen, kannattamiseen, keräämiseen ja käsittelemiseen. Toinen tavoite oli luoda prosessia tukeva, helpokäyttöinen ja saavutettava digitaalinen palvelu.

Digitaalinen palvelu on selkeä kanava aloitteiden tekemistä ja kannattamista varten. Sen tarkoituksena on tehdä päätöksenteosta myös läpinäkyvää, kun aloitteen tekijät ja kannattajat voivat seurata aloitteen käsittelyvaiheita yhdessä paikassa.

Kehitysprojektin kolmantena tavoitteena oli tarjota partiolaisille mahdollisuus osallistua palvelun kehittämiseen partion digitaalisen kehittämisen periaattein.

Neljäs tavoite oli jakaa kehitysprojektin tuotoksena syntyvä ratkaisu – siihen liittyvä palvelu ja prosessi – avoimesti verkossa, jotta muu nuorisola voi hyödyntää sitä lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamiseksi päätöksenteossa. Muut nuorisolaan toimijat voivat kehittää ratkaisua edelleen omaan toimintaansa sopivaksi.

1.4 Digitaalisen partiolaisaloitteen konsepti

Partiolaisaloite perustuu matalalla kynnyksellä annettavien aloitteiden ja ideoiden vertaisarviointiin ja -kehittelyyn, kuten kommentointiin ja äänestämiseen digitaalisessa palvelussa ja sosiaalisessa mediassa. Digitaalinen partiolaisaloite mahdollistaa nuorten omaehtoisen toiminnan, eikä aloitteen tekeminen vaadi aiempaa järjestö- tai luottamushenkilökokemusta. Aloitteiden tekijöiden oma aktiivisuus kannattajien löytämisessä ja aloitteen huolellinen perusteleminen ovat avainasemassa aloitteen käsittelyn varmistamisessa.

Suomen Partiolaisten hallituksen alainen työryhmä arvioi ja yhdistelee ideat sekä kehittää aloitteita niiden tekijöiden kanssa.

Työryhmä seuraa alusta-analytiikkaa ja palvelun toimivuutta sekä on vuorovaikutuksessa aloitteiden tekijöiden ja kommentoijien kanssa. Partiolaisaloitteiden käsittelyyn on määritelty kannatusrajat, joiden tarkoituksena on helpottaa ideoiden arviointia ja parantaa niiden käyttöönottoastetta. Kaikki aloitteet ja ideat käydään kuitenkin läpi riippumatta kannatusmäärästä, eikä mahdollinen vähäinen kannatusmäärä ole aloitteen käsittelyn este.

Järjestön johdon, kuten Suomen Partiolaisten ja partiopiirien hallitusten rooli on alusta alkaen keskeinen ideoiden ja aloitteiden käsittelyssä ja käyttöönotossa.

1.5 Kehitysprojektin arviointi

Alla olevassa taulukossa on kehitysprojektin suunnitteluvaiheessa määritellyt onnistumisen mittarit. Tavoitteet saavutettiin pääsääntöisesti hyvin, vaikka aikataulu viivästyi muutamalla kuukaudella resursoinnin ja suunnittelun jatkamisen vuoksi. Palvelun ensimmäinen versio ei ole yhtä laaja kuin suunnitelmassa määriteltiin, mutta prosessiin on kiinnitetty erityistä huomiota. Kehitysprojektin laatua ja laajuutta kuvataan loppuraportin toisessa luvussa. Loppuraportti päätetään Suomen Partiolaisten huomioihin kehitysprojektin johtamisesta ja toteuttamisesta.

Taulukko 1. Kehitysprojektin arviointi

Mittari	Kommentit
Kehitysprojektin ensimmäinen kierros eli palvelun ensimmäinen versio valmistuu aikataulussa.	Kehitysprojektin aikataulu lykkääntyi resursseihin ja suunnitteluun liittyvien uudelleenjärjestelyjen vuoksi (ks. kehitysprojektin vaihe 3). Ensimmäinen kierros valmistui 13.3.2020.
Palvelun lähdekoodi on jaossa partion GitHub-palvelussa 31.12.2019.	Palvelun lähdekoodi on ollut jaossa partion GitHub-palvelussa 14.3.2020 alkaen: https://github.com/partio-scout

Kehitysprojektin loppuraportti ja materiaalit on julkaistu partio.fi/digikehitys -sivustolla 31.12.2019.

Digitaalinen palvelu toimii. Tavoitteena on 100 palvelussa tehtyä aloitetta vuoden 2019 loppuun mennessä.

Aloitteiden käsittelyprosessi toimii. Tavoitteena on käsitellä vuoden 2019 loppuun mennessä vähintään 10 aloitetta.

Sivuston käyttäjämäärää seurataan palvelun kehittämiseksi.

Palvelulle ja prosessille on määritelty myös pitkän ajan mittari. Vuosittain arvioidaan, miten monta aloitetta on otettu käyttöön partiolippukunnissa, partiopiireissä ja keskusjärjestössä.

Digitaalinen palvelu on saavutettava.

Loppuraportti ja materiaalit julkaistaan partio.fi/digikehitys -sivustolla kesäkuun 2020 loppuun mennessä, kun avustuksen käyttö on raportoitu Etelä-Suomen aluehallintovirastolle.

Palvelun toimivuutta tarkastellaan toisen vuosineljänneksen lopussa. Tavoitteena on 100 aloitetta vuoden 2020 loppuun mennessä.

Aloitteiden käsittelyprosessin toimivuutta on testattu keväällä 2020 ensimmäisen aloitteen kerättyä yli 100 kannatusta.

Sivuston käyttäjämäärää arvioidaan vuoden 2020 lopussa palvelun kehittämiseksi. Samanaikaisesti arvioidaan aloiteviestintää ja käyttäjien motivointia aloitteiden tekemiseksi ja kannattamiseksi.

Aloitteiden käyttöönotto arvioidaan tammi-kuussa, kun palvelusta tehdään vuosiraportti. Käsiteltyjen ja käyttöönotettujen aloitteiden määrä ja laatu ovat keskeisiä mittareita palvelun ja prosessin jatkuvuuden varmistamisessa.

Digitaalinen partiolaisaloite on palveluna WCAG 2.1 -ohjeistuksen AA-tason mukainen.

Seuraavassa arvioidaan konseptin ja digitaalisen palvelun sisäisiä vahvuuksia ja heikkouksia sekä ulkoisia mahdollisuuksia ja uhkia tiiviini SWOT-analyysin avulla.

Kuvio 1. SWOT-analyysi

SISÄISET	VAHVUUDET	HEIKKOUEDET
	<p>Partiolaisaloite on uudenlainen ja kiinnostava osallistumisen mahdollisuus ja työskentelymalli partiolaisille.</p> <p>Palvelu kokoaa yhtenäistä tietoa toiminnasta, mikä vahvistaa tiedolla johtamista.</p> <p>Päätöksenteko on aiempaa avoimempaa ja läpinäkyvämpää.</p>	<p>Jos palvelu tehdään kehitysprojektina kokonaan itse, tarvitaan resursseja ja pitkäjänteisyyttä, jotta palvelu saadaan valmiiksi tavoitteiden mukaisesti.</p> <p>Kehitysprojektin budjetti on rajallinen.</p> <p>Vapaaehtoisten työmäärä saattaa kasvaa suureksi.</p>
ULKOISET	MAHDOLLISUUDET	UHAT
	<p>Tekemisen malli ja materiaalit on jaettavissa myös muille.</p> <p>Jos työtapa toimii, sitä voidaan jatkossa käyttää muissakin vastaavissa projekteissa.</p> <p>Tietokanta, johon aloitteet kerätään, voi toimia alkuperäistä tarkoitustaan laajempänä projektiportfoliona.</p>	<p>Suunnitellut tekniset ratkaisut eivät sovellu partioon, mikä lisää työmäärää ja kustannuksia.</p> <p>Käyttäjät eivät löydä kanavaa tai eivät halua käyttää sitä.</p> <p>Aloitteiden käsittelyprosessit venyvät, jolloin käyttäjien kiinnostus heikkenee.</p> <p>Aloitteita ei oteta käyttöön partiolippukunnissa.</p>

1.6 Kehitysprojektin tekijätiimi

Projektiryhmän jäsenet valittiin alkuperäisen projektisuunnitelman mukaisesti.

Kehitysprojektia koordinoi Suomen Partiolaisten digitaalisten ratkaisujen suunnittelija Anu Koski, joka rekrytoitiin vuodenvaihteessa 2019–2020. Hän vastasi projektin suunnittelusta ja prosessien muotoilusta. Hän oli projektin ohjaamisen avainhenkilö. Digitaalisten ratkaisujen suunnittelu on myös jatkuvan palvelun palveluomistaja ja vastaa sen kehittämisestä.

Kehitysprojektin teknisenä asiantuntijana toimi Suomen Partiolaisten taloudesta vastaava hallituksen jäsen Jyri-Petteri Paloposki.

Suomen Partiolaisten luottamushenkilöistä koostuva digi- ja muotoiluryhmä osallistui digitaalisen ratkaisun suunnitteluun vuonna 2019. Heidän havaintojaan hyödynnettiin sekä projektisuunnitelmassa että avustushakemuksessa, jotka kirjoitti Suomen Partiolaisten kehityspäällikkö Mikko Lehtonen. Hän myös raportoi avustuksen käytön.

Aloitteiden käsittelyryhmä koostuu Suomen Partiolaisten järjestön johdon eli hallituksen ja partioneuvoston edustajista. Käsittelyryhmässä on mukana myös hallinnon työntekijä, minkä tarkoituksena on varmistaa palvelun jatkuvuus ja toimivuus. Ryhmä osallistui käsittelyprosessin kehittämiseen digitaalisten ratkaisujen suunnittelijan tukemana. Jatkossa ryhmä hoitaa aloitteiden käsittelyn ja aloiteviestinnän itsenäisesti.

Palvelun käyttäjät osallistuvat jatkuvan palvelun kehittämiseen. Paikalliset partiolippukunnat tukevat aloitteiden tekemistä osana partio-ohjelman toteuttamista. Suomen Partiolaiset, partiopiirit ja partiolippukunnat tekevät toimenpiteitä aloitteiden perusteella.

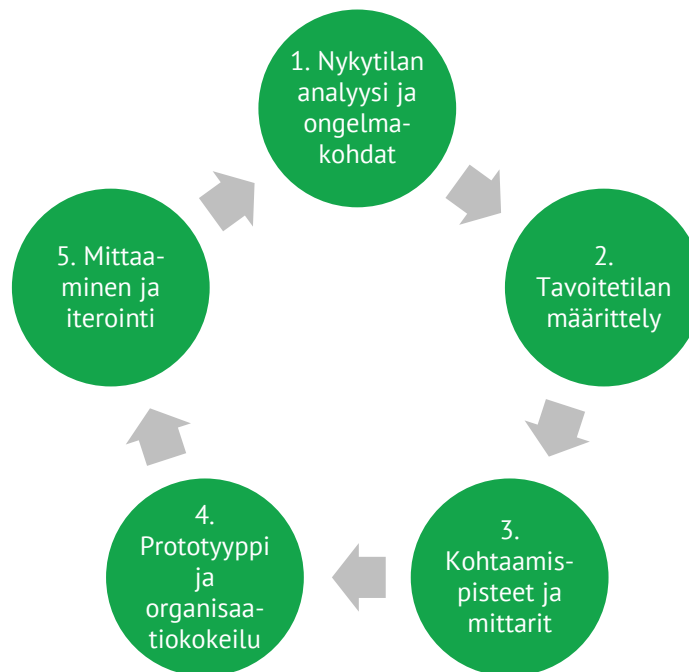
2 Kehitysprojektin vaiheet ja aikataulu

2.1 Kehitysprojektin menetelmä

Kehitysprojektin suunnittelussa ja toteutuksessa käytettiin soveltaen ja muokaten jatkuvan, osallistavan palvelumuotoilun menetelmää.

1. Nykytilan analyysi ja ongelmakohdat
2. Tavoitetilan määrittely
3. Kohtaamispisteiden ja mittareiden suunnittelu
4. Prototyyppi ja organisaatiokokeilu
5. Mittaaminen ja iterointi

Kuvio 2. Kehitysprojektin menetelmä

Vaiheet 1–2 toteutettiin vuoden 2018 aikana ja niiden perusteella tehtiin sekä projektisuunnitelma että avustushakemus. Vaiheet 3–4 toteutettiin avustuspäätöksen jälkeen vuosina 2019–2020. Loppuraporttia kirjoitettaessa ollaan vaiheessa 5. Kehitysprojekti päättyy kesäkuussa 2020, jonka jälkeen siirrytään jatkuvan palvelun vaiheeseen.

2.2 Vaihe 1: Nykytilan analyysi ja ongelmakohdat (Q4/2017)

Partion tulevaisuusseminaarissa syyskuussa 2017 pohdittiin partion päätöksentekojärjestelmää teemaryhmissä. Tavoitteena oli vastata järjestötoiminnan muutokseen, kuten rakenteiden uudistamiseen ja sosiaalisen pääomaan heikkenemiseen. Ryhmissä tuotiin esiin, että päätöksentekoon osallistumisen pitää olla aktiivista ja ohjattua. Toiminnan pitää olla myös avointa ja läpinäkyvää ja pyyntö tulla tekemään on esitettävä vapaaehtoisille konkreettisesti.

Ratkaisuksi ehdotettiin partion kansalaisaloitepalvelua, jossa ehdotuksia voi kannattaa ja kannetut ehdotukset otetaan mukaan päätöksentekoon, kuten hallituksen käsittelyyn. Ehdotuksen lisäksi koettiin tärkeäksi arvioida, miten tekemistä resursoidaan ja tuetaan.

2.3 Vaihe 2: Tavoitetilan määrittely (Q3-4/2018)

Partion kansalaisaloiteidea työstettiin konsepti- ja projektisuunnitelmaksi syksyllä 2018. Vaiheen tuotoksena syntyi projektisuunnitelma, jonka tavoitteena oli tuottaa Partiolaisaloite-työnimellä kulkeva digitaalinen alusta. Ensimmäisen suunnitelmaversioon mukaan alusta koostuu eri lähteistä aloitteita kokoavasta tietokannasta ja graafisesta käyttöliittymästä.

Partioneuvoston eli valtuuston syyskokous hyväksyi partiolaisaloitteen toimintatavaksi uudistaessaan järjestön menettelytapasääntöä 24.11.2018, mikä loi perustan uuden palvelun ja prosessin luomiseksi.

Digitaaliselle partiolaisaloitteelle haettiin digitaalisen nuorisotyön erityisavustusta Etelä-Suomen aluehallintovirastolta joulukuussa 2018. Haun perusteena oli halu kehittää digitaalista osallisuutta ja vuorovaikutusta partiossa sekä halu toimia edelläkävijänä aloiteratkaisun konseptoinnissa ja kehityksessä nuorisosalalla.

2.4 Vaihe 3: Kohtaamispisteiden ja mittareiden suunnittelu (Q2-Q3/2019)

Kohtaamispisteiden suunnittelu aloitettiin tarkastelemalla kehitysprojektin vaiheita ja aikataulua yhdessä partion vapaaehtoisista luottamushenkilöistä koostuvan Digi- ja muotoiluryhmän kanssa. Alkuperäisen aikataulun mukaan kehitysprojektin toteutusvaiheessa tulee ensin määrittellä tietokanta sekä rakentaa ja julkaista partioaloite.fi -sivusto aloitelomakkeineen. Sen jälkeen oli tarkoitus toteuttaa graafinen käyttöliittymä, määrittellä seurannan ja arvioinnin mittarit sekä tutkia mahdollisuuksia hyödyntää Suomen Partiolaisten äskettäin käyttöönottamaa Jira-ratkaisua, joka on tarkoitettu esimerkiksi partion valtakunnallisen jäsenpalvelun palvelupyyntöjen ja projektien hallintaan. Suunnitelmaan sisältyi myös hackathon-tapahtuma, johon oli tarkoitus kutsua mukaan digitaalisten ratkaisujen toteuttamisesta kiinnostuneita partiolaisia rakentamaan sivustoa ja tietokantaa.

Digi- ja muotoiluryhmän kanssa käydyn keskustelun jälkeen päädyttiin järjestämään projektin vaiheet toisella tavalla, jotta ne tukevat suunniteltua paremmin toinen toisiaan. Ensin keskityttiin ratkaisun taustalla olevan aloitteiden käsittelyn prosessin määrittelyyn. Tämä prosessi on kriittinen koko palvelun toiminnan kannalta, koska aloitteiden tekemisestä ja kannattamisesta ei ole hyötyä tai niiden käsittelyvaihe voi jäädä hitaaksi tai epämääräiseksi, jos sille ei ole luotu valmista mallia, jonka avulla aloitteiden käsittely voidaan hoitaa suoraviivaisesti, nopeasti ja aloitteiden tekijöiden ja kannattajien suuntaan avoimesti ja vuorovaikutteisesti. Prosessia kehitettiin yhteistyössä palvelun käyttäjien kanssa. Työskentely toteutui partion digitaalisessa työympäristössä Teams-palvelussa.

Tämän kehitysprojektin vaiheen tuotoksina syntyivät aloitteiden tekijän ja kannattajan palvelupolut ja niihin pohjautuvat palvelumallit. Tässä vaiheessa määriteltiin myös aloitteiden seurannan ja arvioinnin mittarit, jotta seuraavassa vaiheessa voidaan rakentaa niitä tukevia teknisiä ratkaisuja.

Tässä vaiheessa tutkittiin myös mahdollisuuksia käyttää Jira-ratkaisua aloitteiden tietokantana ja Helsingin kaupungin avoimia osallisuusjärjestelmiä, kuten Oma Stadi ja Maailman toimivin kaupunki. Digitaalisten ratkaisujen suunnittelija kävi tapaamassa näistä järjestelmistä vastaavia henkilöitä ja keskusteli heidän kanssaan niiden mahdollisesta sopivuudesta partion käyttöön.

Digi- ja muotoiluryhmä ehdotti konseptin validointia järjestelmän loppukäyttäjien kanssa pidettävässä työpajassa, joka kuitenkin jäi toteuttamatta aikataulu- ja resurssisyyistä. Konseptin validointi päätettiin toteuttaa kehittämällä alustasta ensimmäinen versio, jonka käytöstä saatavien kokemusten perusteella arvioidaan myöhemmin, miten jatkuvaa palvelua kehitetään edelleen.

2.5 Vaihe 4: Prototyyppi ja organisaatiokokeilu (Q4/2019-Q1/2020)

Kehitysprojektissa suunniteltiin hackathon-tapahtumaa, jossa tuotettaisiin etukäteen tehtyjen määrittelyjen mukainen partiolaisaloite.fi-sivuston toiminnallinen prototyyppi (sivusto ja tietokanta), josta voitaisiin myöhemmin kehittää palvelun toimiva versio. Hackathonin järjestämisestä olisivat vastanneet digitaalisten ratkaisujen suunnittelija sekä aiemmin mainittu digi- ja muotoiluryhmä. Partion digikehitysprojektien kokemusten, resurssihaasteiden ja tätä kehitysprojektia varten tehdyn SWOT-

analyysin perusteella päädyttiin kuitenkin hankkimaan projektia varten ulkopuolinen kehityskumppani.

Alkuperäisen projektisuunnitelman mukaan alustan oli tarkoitus koota aloitteita eri lähteistä ja koota niitä yhteen tietokantaan, mikä olisi tarkoittanut räätälöidyn järjestelmän toteuttamista. Kuten SWOT-analyysistä ilmenee, Suomen Partiolaisilla ei ollut tässä vaiheessa tarkkaa näkemystä, miten innokkaasti partiolaiset ottavat aloiteratkaisun käyttöön, joten räätälöity järjestelmä olisi ollut tässä vaiheessa liian suuri investointi riskeineen.

Jotta Suomen Partiolaiset toteuttaa kehitysprojektin taloudellisesti ja varmistuu konseptin toimivuudesta, päätettiin toteuttaa niin sanottu proof of concept -versio: Partiolaisaloite rakennettiin valmiin avoimen alustan päälle mahdollisimman pienin muutoksin. Projektisuunnitelmassa mainittuja lisätoiminnallisuuksia, kuten aloitteisiin liittyvän viestinnän automatisointia esimerkiksi sosiaalisen median triggereillä ja boteilla aloitteiden määrän kasvattamiseksi, tarkastellaan osana jatkuvan palvelun arviointia partion digitaalisten palvelujen kehityssuunnitelman mukaisesti.

Alustaksi valittiin vertailun jälkeen Yhdistyneen kuningaskunnan parlamentin avoin Petitions-alusta (<https://petition.parliament.uk>). Alusta on toteutettu Ruby on Rails -ohjelmistokehityksellä ja sen lähdekoodi löytyy GitHub-palvelusta (<https://github.com/alphagov/e-petitions>). Muita vaihtoehtoja vertailussa olivat muun muassa kotimainen Kansalaisaloite (<https://kansalaisaloite.fi/>), Decidim (johon liittyen kehitysprojektissa tavattiin Helsingin kaupungin edustajia) ja jotkut kaupalliset tuotteet.

Petitions-alustassa on valmiina kaksi käyttöliittymää: varsinaisen aloitesivusto (julkinen käyttöliittymä) ja ylläpitokäyttöliittymä. Partiolaisaloitteen julkisen käyttöliittymän keskeisiksi toiminnallisuuksiksi määriteltiin a. tehtyjen aloitteiden selaaminen, b. aloitteiden luominen, c. aloitteiden jakaminen sosiaalisessa mediassa ja sähköpostitse sekä d. aloitteisiin annettujen vastausten tarkastelu.

Nämä toiminnallisuudet löytyvät valmiina Petitions-alustasta. Petitions-alustasta puuttui joitakin toiminnallisuuksia², jotka toteutettiin kehitysprojektissa erikseen:

- PartioID-kirjautuminen julkiseen käyttöliittymään. PartioID on partiolaisilla käytössä oleva kertakirjautumispalvelu. Kirjautuminen vaaditaan itse tehdyn aloitteen vireille saamiseksi sekä olemassa olevan aloitteen kannattamiseksi. Olemassa olevan kirjautumispalvelun integrointi aloitealustaan vähentää käyttäjähallintaan kuluva työmäärää partiossa ja tuo partiolaisaloitteen luontevasti osaksi partion digitaalisten palvelujen kokonaisuutta.
- Julkisen käyttöliittymän kieliversiot ovat suomi, ruotsi, englanti.

Ylläpitokäyttöliittymän keskeisiä valmiita toiminnallisuuksia ovat ylläpidon ”dashboard”, johon on nostettu toimenpiteitä vaativat aloitteet (moderointi ja vastattavat aloitteet), vireille pantujen aloitteiden hyväksyminen, ratkaisun parametrien asettaminen (muun muassa aloitteen vireille saamiseen sekä käsittelyyn vaadittavat kannattajamäärät), tehtyjen aloitteiden selaaminen, aloitearkiston selaaminen sekä aloitteisiin vastaaminen.

Kehityskumppanin hankinta ja valinta kilpailutettiin huolellisesti Suomen Partiolaisten taloussäännön ja avustuspäätöksen ehtojen ja ohjeiden mukaisesti. Suomen Partiolaiset oli tämän hankinnan osalta julkinen hankintayksikkö, mutta hankintahinta jäi kokonaisuudessaan kannallisia kynnyksarvoja pienemmäksi. Kehityskumppani etsittiin pienhankintana.

Avoin ja julkinen tarjouspyyntö julkaistaan Suomen Partiolaisten verkkosivuilla ja toimittajaehdokkaita etsittiin partion sosiaalisen median kanavissa. Huolellisesti dokumentoidun tarjouskilpailun perusteella aloitejärjestelmän toimittajaksi valittiin Trineria Oy. Järjestelmä toteutettiin kolmessa sprintissä joulukuun 2019 ja helmikuun 2020 välisenä aikana. Trineria asensi Petitions-alustan ja tietokannan Suomen Partiolaisten omaan Azure-palveluun, muokkasi alustan julkisen käyttöliittymän partion visuaalisen ilmeen mukaiseksi ja toteutti PartioID-kirjautumisen sekä kieliversioiden teknisen toteutuksen. Suomen Partiolaiset vastasi itse käännöksistä valmiisiin käännöstiedostoihin.

---

² Toiminnallisuudet liittyivät partion tarpeisiin. Muut organisaatiot voivat soveltaa palvelua haluamallaan tavalla ja järjestää kirjautumisen esim. sähköpostin perusteella.

Varsinainen kehitysprojekti alkoi joulukuun lopussa 2019 ja tämän vaiheen tuotos eli partiolaisaloitteen proof of concept julkaistiin testausvaiheen jälkeen maaliskuun puolivälissä 2020 osoitteessa <http://osallistu.partio.fi>.

Suomen Partiolaisten oli tarkoitus julkistaa uusi palvelu Partion kevätpäivillä 14.-15.3.2020, mutta kevätpäivät peruuntuivat koronaviruspandemian aiheuttaman poikkeustilanteen vuoksi. Partio siirtyi ensimmäisten harrastusten joukossa etätoimintaan maaliskuussa, minkä vuoksi partiolaisaloitteen julkaisua lykättiin. Partiolaisaloite julkaistiin lopulta perjantaina 20.3.2020 uutisoimalla siitä partio.fi-sivustolla ja jakamalla tietoa uudesta palvelusta sosiaalisessa mediassa.

Ensimmäisen viikonlopun aikana tehtiin kaksi aloitetta, joista toinen sai parissa päivässä 71 kannattajaa.

Partiolaisaloite on mukana partion vanhempien ikäryhmien (12-15-vuotiaat tarpojat ja 15-17-vuotiaat samojat) kansalaisaktiivisuuteen ja yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ohjaavissa etäaktiiviteeteissa, joissa kehoitetaan ryhmiä tutustumaan yhdessä partiolaisaloitteeseen ja tekemään ja kannattamaan aloitteita.

2.6 Vaihe 5: Mittaaminen ja iterointi sekä jatkuvan palvelun vaihe (Q2/2020 >)

Kehitysprojekti on päättynyt ja on siirrytty jatkuvan palvelun vaiheeseen. Siihen kuuluu palvelun käyttöönoton seuranta, palautteen ja jatkokehitysideoiden kerääminen, kehitysprojektissa opitun ja tuotetun jakaminen sekä kehitysprojektin arviointi.

3 Kehitysprojektin työmäärä ja taloudellisuus

Kehitysprojektin talousarvio toteutui pääosin aiotusti, vaikka kehitysprojektin suuruus jäi edellä kuvatuista valinnoista johtuen arvioitua pienemmäksi. Kaikki kehitysprojektin kustannukset eivät toteutuneet. Digitaalinen palvelu kehitettiin taloudellisesti ja turvallisesti sekä erityisavustuspäätöksen ehtojen ja ohjeiden mukaisesti. Myönnetty 17 000 euron erityisavustus sai kattaa enintään 50 prosenttia kehitysprojektin kustannuksista, mikä toteutui suunnitellusti.

Projektisuunnitelman ja erityisavustushakemuksen työmääräarvio ylittyi perustellusti. Kehitysprojektin henkilötyömääräksi arvioitiin erityisavustushakemuksessa noin 10–12 henkilötyöviikkoa. Kehitysprojektin toteutunut työmäärä oli noin 15 henkilötyöviikkoa, ja työ tehtiin monialaisesti ja moniammatillisesti. Osa työstä tehtiin partiolle tyypilliseen tapaan vapaaehtoisvoimin, mikä muiden nuorisosalan toimijoiden on hyvä ottaa huomioon omaa kehitysprojektia resursoidessaan ja suunnitellessaan.

Kehitysprojektin toteuttamiseksi ja uuden palvelun kehittämiseksi Trineria Oy:ltä ostettiin yhteensä 200 henkilötyötuntia asiantuntija- ja konsultointityötä, kuten digitaalisen partiolaisaloitepalvelun koodaus- ja konfigurointityötä. Työ ja tilaukset perustuivat erikseen annettuihin työmääräarvioihin ja -raportteihin. Kehitystyö tehtiin ketterin menetelmin.

3.1 Työmääräarvion toteutuminen

Oheisessa taulukossa eritellään kehitysprojektiin osallistuneen moniammatillisen ja monialaisen tiimin toteutunut työmäärä. Kustannusarviossa ja toteutuneissa kustannuksissa on otettu huomioon vain digitaalisten ratkaisujen suunnittelijan työmäärä. Muun henkilöstön työaika, kuten lähijohtamista tai taloushallintoa ei ole kohdennettu kehitysprojektiin. Jos ne laskettaisiin mukaan toteutuneisiin kustannuksiin, Suomen Partiolaisten kustannukset ja omavastuuosuus nousisivat.

Taulukko 2. Työmääräarvion toteutuminen

Digitaalisten ratkaisujen suunnittelija	Projektisuunnitelmassa arviointiin, että kehitysprojekti edellyttää digitaalisten ratkaisujen suunnittelijalta 10–12 henkilötyöviikon työmäärän kehitysprojektin aikana eli alun perin vuonna 2019. Kehitysprojekti jatkui kevääseen 2020. Digitaalisten ratkaisujen suunnittelijan työmäärä oli kehitysprojektissa noin 9,7 henkilötyöviikkoa vuosien 2019–2020 aikana. Työmäärää seurattiin Suomen Partiolaisten työajanseurantapalvelussa Kellokortissa.
Tekninen asiantuntija	Digitaalisten ratkaisujen suunnittelijan työmäärään sisältyi konseptisuunnittelu ja palvelumuotoilun menetelmien soveltaminen, projektinhallinta ja -johtaminen sekä tietohallinto, kuten hankintatoimi ja toimittajayhteistyö. Digitaalinen partiolaisaloite oli yksi digitaalisten ratkaisujen suunnittelijan monista työtehtävistä. Hän huolehti myös muista digikehitysprojekteista. Teknisen asiantuntijan (Suomen Partiolaisten taloudesta vastaavan hallituksen jäsenen) työmäärä kehitysprojektissa oli noin 2 henkilötyöviikkoa.
Digi- ja muotoiluryhmä	Teknisen asiantuntijan työmäärään sisältyi hallinnollisia töitä, kuten hankintaan osallistuminen ja hankinta- ja palvelusopimusten käsittely sekä käytännön tekniseen toteutukseen liittyviä töitä, kuten käytettävän alustan valitseminen ja demoversion tekeminen. Digi- ja muotoiluryhmän työmäärä kehitysprojektissa oli yhteensä noin 1 henkilötyöviikko. Työryhmä työskenteli alustavan konseptiluonnoksen parissa.

Aloitteiden käsittelyryhmä

Käsittelyryhmä (3 henkilöä) osallistui aloitteiden käsittelyprosessin suunnitteluun. Heidän työmääränsä oli noin 0,5 henkilötyöpäivää per henkilö.

Kehityspäällikkö

Kehityspäällikön työ määrä oli noin 2 henkilötyöviikkoa. Hän kirjoitti projektisuunnitelman ja vastasi erityisavustuksen hakemisesta ja raportoinnista sekä tuki digitaalisten ratkaisujen suunnittelijaa työssään tämän esihenkilönä. Sen lisäksi Suomen Partiolaisten pääkirjanpitäjä avusti kehitysprojektin taloushallinnossa.

3.2 Kehitysprojektin kustannusten yhteenveto

Seuraavassa taulukossa eritellään yksityiskohtaisesti kehitysprojektin kustannukset selitteineen. Ne perustuvat Suomen Partiolaisten tietohallinnon tiliryhmään ja kehitysprojektin omaan kustannuspaikkaan. Henkilöstökulut toteutuivat pääsääntöisesti vuonna 2019 ja digitaalisen palvelun kehittämiskustannukset keväällä 2020.

Taulukko 3. Kustannusten toteutuminen

Kustannustyyppi	Erityisavustus hakemuksessa	Omarahoitusosuus hakemuksessa	Kustannusten toteutuminen	Selite
Digitaalisen palvelun kehittämiskustannukset	15 000 €	5 500 €	20 454 €	Digitaalisen partiolaisaloitteen teknisestä toteutuksesta vastasi Trineria Oy. Toteutunut asiantuntija- ja konsultointityön työ määrä oli noin 200 henkilötyötuntia.
Jatkuvan palvelun ylläpitokustannukset		2 400 €	566 €	Partioloisaloitteen ensimmäinen versio valmistui maaliskuussa 2020. Jatkuvan palvelun kuukausikustannus on arvolisäveron kanssa noin sata euroa.
Asiantuntija- ja konsultointityö	2 600 €	2 000 €	0 €	Erityisavustushakemuksessa määritelty asiantuntija- ja konsultointityö sisältää em. digitaalisen palvelun kehittämiskustannuksiin.
Kasvatus- ja tapahtumakustannukset		3 000 €	0 €	Suunniteltu hackathon peruttiin. Julkistustilaisuudet järjestettiin poikkeuskevään vuoksi etänä, minä vuoksi kustannuksia säästy.
Henkilöstökustannukset		13 500 €	13 028 €	Digitaalisten ratkaisujen suunnittelijan työ määrä arvio toteutui lähes suun-

Yhteensä

17 000 €

26 400 €

34 048 €

nitellusti. Hänen työ-
hönsä kuului ennen
muuta konseptointi ja
palvelumuotoilu, tieto-
hallinnon työtehtävät ja
projektinjohtaminen

Kehitysprojektin koko-
naiskustannukset jäivät
arvioitua pienemmiksi.
Erityisavustuksen osuus
hyväksyttävistä kustan-
nuksista oli hieman alle
50 prosenttia eli Suomen
Partiolaisten omavastuu-
osuus oli yli 50 prosenttia.

4 Kehitysprojektin kokemusten jakaminen

Suomen Partiolaiset jakoi kehitysprojektin tuotokset avoimesti. Partiolaisaloitepalvelun koodi on julkaistu avoimesti GitHub-palvelussa: <https://github.com/partio-scout/partiolaisaloite>. Osallisuuden ja vaikuttamisen työvälaineistä kiinnostuneille järjestettiin 27.5.2020 webinaari, johon osallistui noin 15 henkilöä. Webinaarissa esiteltiin sekä kehitysprojekti että siinä tuotettu palvelu ja prosessi. Digitaalisen nuorisotyön osaamiskeskus Verke piti webinaarissa kommenttipuheenvuoron.

Suomen nuorisoalan kattojärjestö Allianssi ry julkaisi partioneuvoston puheenjohtajan blogin partiolaisaloitteesta verkkosivuillaan. Se sisältyy myös tähän loppuraporttiin. Myös aviavustukset.fi -palveluun kirjoitetaan lyhyt blogi erityisavustuksen käytöstä. Kehitysprojektin materiaali on tiivistetty partio.fi/digikehitys-sivulle.

Loppuraportin päättää lyhyt muistilista vastaavan digikehitysprojektin suunnittelijalle. Niissä on otettu huomioon Suomen Partiolaisten kokemukset ja oivallukset digitaalista partiolaisaloitetta suunniteltaessa ja kehitettäessä. Onnistunut digikehitysprojekti edellyttää modernia tietohallintoa sekä tiedon käsittelemisen ja käytön huolellista suunnittelua. Kun digitaalisen kehittämisen ja tietohallinnon periaatteet on suunniteltu etukäteen ja digitaalisten palvelujen kokonaisuus on visualisoitu, uusi jatkuva palvelu on helpompi ottaa käyttöön osaksi kokonaisuutta.

1. Kehitä tarpeeseen. Selvitä ensin, mitä ongelmaa olet ratkaisemassa tai millaista mahdollisuutta olet edistämässä.
2. Arvioi resurssit ja kyvykkyys realistisesti. Ota työmäärä- ja kustannusarviossa huomioon myös vapaaehtoisten mahdollinen panos.
3. Mieti tarpeen ja resurssien perusteella, alatko kehittää palvelua alusta alkaen vai ostatko puovalmiin tuotteen.
4. Jos kehität kokonaan uutta, kokeile ensin pienimuotoisesti ja testaa sen avulla, miten suunnitelma otetaan vastaan. Olemassa olevien ratkaisujen hyödyntäminen helpottaa kokeilemistä.
5. Kerää palautetta ja kysy käyttäjien kokemuksia. Kehitä suunnitelmaa ja palvelua eteenpäin niiden perusteella.

4.1 Blogivieras: Minikansalaisaloite toi partioon uuden tavan vaikuttaa

Partion tavoitteena on kasvattaa lapsista ja nuorista persoonallisuudeltaan ja elämäntavoiltaan tasapainoisia, vastuuntuntoisia, aktiivisia sekä itsenäisesti ajattelevia paikallisen, kansallisen ja kansainvälisen yhteisön jäseniä. Tästä syystä nuorten kasvattaminen vaikuttamiseen ja osallistumismahdollisuudet partiossa ja sen ulkopuolella ovat keskeisiä Suomen Partiolaisille.

Helppo tapa saada ääni kuuluviin

Partiossa organisaation voi sanoa olevan jatkuvan kehittämisen kohteena. Eräessä uudistustyöpajassa nousi esille kysymys, miten ”rivipartiolainen”, saa ideansa partion kehittämiseksi järjestön demokraattisesti valittujen päätöksentekoelementin käsittelyyn. Kansalaisaloitteen pohjalta nousi ajatus partiolaisaloitteesta, joka toimisi vastaavalla logiikalla.

Kehitystyön aikana painotettiin, ettei aloitteen tekeminen saa edellyttää partion organisaation tunteista tai osaamista muotoilla aloite valmiiksi päätösesitykseksi. Käsittelyä varten perustettiin partiolaisaloitteiden käsittelyryhmä. Sen tehtävänä on varmistaa, että aloitteet ohjautuvat oikealle taholle käsittelyyn esimerkiksi piiritasolle, keskusjärjestöön tai Suomen Partiolaisten kansainvälisten yhteyksien valiokunnalle, jos aloitteessa on kysymys kansainvälisen partioliikkeen kehittämisestä.

Aloitteen käsittelyrajaksi valittiin sata allekirjoitusta. Se on riittävän pieni, ettei hyvän aloitteen tekeminen jää allekirjoittajista kiinni, mutta toisaalta sen verran iso, ettei kenenkään ydinkaveriporukka riitä aloitteen saamiseksi käsittelyyn. Näin aloitteen tekijä pääsee myös kampanjoimaan hieman aloitteensa puolesta ja oppimaan samalla tärkeitä taitoja. Tekemällä oppiminen on partiossa tärkeää aina — myös vaikuttamistaitojen osalta.

Tekniseen toteutukseen Suomen Partiolaiset sai Etelä-Suomen aluehallintoviraston myöntämän erityisavustuksen nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden ja digitaalisen nuorisotyön hankkeita varten. Tästäkin syystä partiolaisaloitteen lähdekoodi löytyy avoimesti Githubista. Järjestelmä perustuu Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen ja parlamentin aloitejärjestelmään. Sitä on muokattu muun muassa niin, että allekirjoitus vaatii tunnistautumisen PartioID-tunnuksella. Näin varmistetaan, että allekirjoittajat ovat jäsenmaksun maksaneita (tai maksusta taloudellisin perustein vapautettuja) partiolaisia.

Vaikuttamistaitoja ja yllättäviä avauksia

Partiolaisaloite on jo viety osaksi partio-ohjelmaa, jonka avulla partion paikallisyhdistyksissä järjestetään toimintaa. Ajatuksena on, että esimerkiksi 13-vuotaiden ryhmä voisi tehdä kokoontumisessaan aloitteen (tai minkä tahansa ikäiset, ikäraja ei ole). Esimerkki voisi olla heidän ikäisilleen järjestettävä tietynlainen alueellinen leiri. Toisaalta partiolaisaloite on hyvä väylä keskustelunavauksille partion järjestötasolla. Toivottavasti aloitteet nostavat esiin yllättäviäkin teemoja.

Ensimmäinen sata allekirjoitusta kerännyt ja käsittelyyn mennyt aloite, koski partiotapahtumien ”inttitakuuta”. Aloitteessa ehdotettiin, että varusmiesten ja siviilipalvelusta suorittavien tulisi voida peruuttaa maksutta osallistumisensa tapahtumiin, jos peruminen johtuu palveluksesta. Nyt partiolaisaloitteiden käsittelyryhmä on ohjannut aloitteen Suomen Partiolaisten talousvaliokuntaan, joka vastaa siihen ja mahdollisesti ohjeistaa partiopiirejä ja keskusjärjestöä inttitakuusta aloitteen perusteella.

Olen innoissani vasta julkaistusta partiolaisaloitteesta ja odotan mielenkiinnolla, minkälaisia teemoja aloitteen kautta nousee keskusteluun. Suomen Partiolaiset jakaa nyt ja myöhemminkin kokemuksia aloitepalvelusta muillekin. Toivottavasti kokemuksemme ovat hyviä ja voimme rohkaista muitakin vastaavien aloitepalveluiden käyttöönottoon!

Pauli Engblom

Kirjoittaja on partioneuvoston puheenjohtaja Suomen Partiolaisissa ja nuori juristi, joka uskoo vakaasti nuorten osallistumisen olevan edellytys maailman ja Suomen pelastamiselle.

Blogi on julkaistu 12.5.2020 osoitteessa <https://www.alli.fi/uutiset/blogivieras-minikansalaisaloite-toi-partioon-uuden-tavan-vaikuttaa>.